

# ESQUERRA

REDACCIÓ:  
Màrtir de Jaca, 9  
SUBSCRIPCIÓ:  
1'75 pps. trimestre  
ANUNCIS: Preus con-  
vencionals segons ta-  
many i número d'in-  
sercions.

ANY I - NÚMERO 24

OLOI, 1 DE DESEMBRE DEL 1934

PREU 15 cèntims.

## EDITORIAL

# Ensenyances de la Història

per  
R. PLA i CORAL

En èpoques de forçat silenci polític com la que ara estem travessant, és altament alligadora la lectura de la nostra Història.

Tota vegada que el règim de prèvia censura per a la premsa ens impedeix seguir la política en les seves capes més cridaneres i de vegades també més pocsoltes, privant-nos de llur bugadeig en la tertúlia del cafè, podem trobar una digna compensació a tot això en la lectura i en la reflexió de les pàgines de la nostra Història.

Naturalment que la polèmica en la penya d'amics, el treure a l'un polític i a l'altre allò que se'n diu: «els drapets al sol» serà, per a molts, una cosa més picant i divertida que la serena lectura del passat de la nostra terra. Però mentre que de la primera actitud no en treurem gaire res més que l'haver fet una mica de demagogia, en canvi, de l'estudi del nostre passat en pouarem tot un enfilall d'experiències i alligadors exemples, a més a més d'ésser una lectura ben reconfortant.

Lectura reconfortant perquè en ella veurem com Catalunya, malgrat la seva total desfeta en el segle divuit sota l'exèrcit invassor del primer Borbó, sapigué refer-se paulatinament a través dels anys fins assolir, amb la proclamació de la República, un avançament de les seves perdudes llibertats. Lectura reconfortant, perquè veiem, a través del nostre passat immediat, com totes les persecucions, totes les traves, totes les injustícies, totes les arbitrietats que del règim anterior li venien, no foren prou per abatre, per defallir la voluntat, cada dia més ferma, de Catalunya. Lectura reconfortant perquè veiem com després d'una llarga temporada de silenci forçat, quan els esperits pussil·lamins i els enemics d'aquí i de fora d'aquí creien totalment ofegada «la qüestió de Catalunya», aquesta ressorgia més esponerosa que mai i disposada a fer-se sentir i respectar més encara que altres vegades. Lectura reconfortant encara, la de la nostra història, perquè veiem en ella com l'esperit català s'exten per totes les manifestacions de la nostra vida individual i col·lectiva. I que aquella aspiració que a mitjans del passat segle era el somni de «quatre il·lusos» és avui, en prou feines al cap d'una centúria, la bella realitat de tot un renaixement català, el qual situa Catalunya en un lloc apreciable entre els pobles conscients de llur personalitat i responsabilitat.

Aquesta lectura, atenta i amorosa, de la nostra Història, ens posarà de manifest la força oculta i invencible que empeny Catalunya pel camí sempre ascendent que el destí li ha marcat. Com tota cosa humana, com la humanitat mateixa de la qual no és res més que una part integrant d'ella, podrà semblar que a vegades decau, defalleix i fins i tot reula, però veureu que és només per un curt espai de temps i sempre per prendre un nou alè, una nova empemta.

I aquest esperit de la nostra Història, aquesta saba, aquesta energia que corre a tot el llarg d'ella, se'ns encomanarà també a nosaltres, i ens donarà una nova braó per esmerçar-la en les nostres futures, imminents conquestes...

## CONTRA L'OFENSIVA DE LES DRETES

LA LIBERTAD retreu l'egoisme de les dretes; diu que es converteixen en marxants de la religió i de la pàtria; que ho posen tot al servei de llurs conveniències. Demana un esforç mancomunat per a oposar-se als excessos de tals explotadors:

«La Libertad» citaba, en el número del domingo, las palabras indignadas del canónigo Arboleya, de la Catedral de Oviedo, diciendo que «el mayor de los desastres, con haberlos aquí tan enormes, es el proceder disparatado e inaudito de las llamadas derechas». Otro eclesiástico asturiano, el diputado Fr. José D. Gafo, abordaba recientemente en «El Día», de San Sebastián, el mismo tema. Decía, entre otras cosas muy exactas, lo que sigue:

«Todo se quiere curar con religión, a toda hora se habla de religión, hasta la machaconería y el sonsonete...» Luego añadía: «Vuelven los que, a nuestro juicio, deformaron la conciencia religiosa, política y social de España; vuelve el afán de dominio y de mangoneo, so pretexto de confesionalismo banderizo, y siguen con el empeño de meterse en las organizaciones obreras, espantándolas, los que debieran consagrar todos sus afanes a evangelizar con preferencia a las clases ricas capitalistas...» Y aun agrega unos conceptos que por lo exactos, no tienen desperdicio: «Esta es la verdadera situación dramática de España. Las derechas españolas carecen de «fuerza social» y popular, que es la única que manda en la política del día. Las derechas españolas, en general, no sienten el problema social ni quieren oír hablar de él.»

Exacto. Jacinto Benavente ha dicho en alguna parte que ciertas gentes ricas se hacen muy devotas, porque acaso, como los antiguos criminales, sienten la necesidad de acogerse a sagrado. Es hora de acabar con esa superchería. No se puede tolerar ni un minuto más que determinados partidos de la derecha, especialmente los más poderosos, se conviertan a la vez en una Sociedad de seguros y en una Guardia de Corps al servicio de los peores enemigos de nuestro pueblo.»